

บทที่ 8 กลยุทธ์ในการเล่น

กลยุทธ์ในการเล่นเทเบิลเทนนิสคือการนำเอาเทคนิคของการตีลูกแบบต่างๆ มาฝึกหัดจนเกิดความชำนาญ เป็นความสามารถเฉพาะตัวเองได้ สามารถพลิกแพลงการเล่นได้มากมายหลายวิธีเพื่อที่จะใช้ในการวางแผนการเล่น และเอาชนะคู่ต่อสู้ให้ได้ โดยใช้สิ่งที่เป็นจุดเด่นของตัวเองจุดอ่อนของคู่ต่อสู้ ทำให้คู่ต่อสู้เกิดความลังเลไม่มั่นใจ จนเสียจังหวะในการเล่นที่ดี ขาดความแม่นยำแน่นอน แล้วพยายามเป็นฝ่ายรุกให้เร็วที่สุด เพื่อทำคะแนนให้ได้ เพราะฉะนั้นความคิดนำทางกลยุทธ์คือจะต้องเป็นฝ่ายรุกหรือเป็นฝ่ายกระทำด้วยความเร็วและแม่นยำก่อนคู่ต่อสู้ให้ได้ โดยจะใช้การหมุนของลูกมาประกอบการบุกตั้งนี้คือ

กลยุทธ์ในการทอปสปิน

ที่สำคัญมี 4 ชนิดคือ

1. การเลิฟลูกแล้วชิงบุก

1.1 การเลิฟลูกสั้นหมุนขึ้นขวาหรือหมุนลงขวาไปทางหลังมือ (Back Hand) หรือหน้ามือ (Fore Hand) เมื่อคู่ต่อสู้รับลูกส่งกลับมาเป็นลูกตัดหรือลูกธรรมดา ให้ตีลูกหมุนขึ้นพุ่งอย่างรวดเร็ว มีความแรงและแม่นยำ ซึ่งจะใช้กันมากในประเภทนักกีฬาที่เล่นลูกทอปสปินมาก เพราะจะทำให้คู่ต่อสู้เตรียมตัวในการเล่นลูกต่อไปไม่ทัน

1.2 การเลิฟลูกสั้นหมุนกับลูกไม่หมุนแล้วชิงบุกซึ่งส่วนใหญ่จะเริ่มเลิฟลูกหมุนก่อนเพื่อให้คู่ต่อสู้รับลูกส่งกลับมาได้ยากลำบาก บังคับทิศทางได้ยาก โดยจะส่งลูกกลับมาในลักษณะหมุนออกข้าง แล้วจึงเริ่มชิงบุกลูกทอปสปิน

1.3 การย่อตัวลงมาก (นั่ง) แล้วเลิฟลูกหมุนทางด้านขวา ใช้ในยามคับขันสำหรับผู้ที่ยังไม่แบบเชคแฮนด์ เพราะผู้เล่นสามารถเปลี่ยนหน้าไม้เลิฟได้หลายแบบ แต่มีข้อควรระวังคือเมื่อเลิฟแล้วต้องยึดตัวขึ้นทันที

1.4 การเลิฟลูกหมุนขึ้นหรือหมุนทางด้านข้างด้วยหน้ามือ การเลิฟแบบนี้ควรจะเป็นลูกสั้นใกล้ตาข่ายทางด้านหลังมือหรือตรงเส้นกลางเมื่อคู่ต่อสู้รับลูกส่งกลับมาแล้วชิงทอปสปินกลับไปอีก ส่วนใหญ่จะใช้ในนักกีฬาที่ยังไม่แบบจีน

2. การตีลูกเร็วและทอปปินสวนกลับ

การตีลูกในลักษณะนี้มีความสำคัญที่ว่าถ้านักกีฬาฝ่ายใดชิงทอปปินได้ก่อนจะเป็นฝ่ายบุก ถ้าเล่นลูกทอปปินทีหลังจะเป็นฝ่ายรับ ซึ่งมีกลยุทธ์ในการเล่นดังนี้

2.1 ตีลูกทอปปินโค้งและหมุนเร็วไปยังแบคแฮนด์ของคู่ต่อสู้แล้ว หาโอกาสทอปfungหรือตบกลับ

2.2 การตีบุกไปทางขวาแล้วหาโอกาสทอปปินfungหรือตบซึ่งส่วนใหญ่จะใช้กับนักกีฬาที่จับไม้แบบไม้จีนเพราะการรับลูกทอปปินด้านโฟร์แฮนด์ลูกมักจะโค้ง

2.3 การตีลูกโค้งไปยังเส้นกลางของฝ่ายคู่ต่อสู้แล้วจึงทอปปินfungไปยังมุมใดมุมหนึ่งอย่างรวดเร็ว มักใช้กับนักกีฬาใช้ทั้งโฟร์แฮนด์และแบคแฮนด์ เพราะจะเกิดความลึกลับ

2.4 การเล่นเกมเร็วและบล็อกเร็วแล้วหาโอกาสชิงทอปปิน ซึ่งจะใช้แก้ปัญหาเมื่อคู่ต่อสู้เล่นทอปปินได้เป็นอย่างดี

2.5 เมื่อคู่ต่อสู้ชิงทอปปินก่อน ทำให้เราต้องถอยไกลจากโต๊ะต้องหาโอกาสทอปปินfungสวนกลับไป ซึ่งนักกีฬาจะต้องมีความชำนาญและความสามารถมากที่จะเล่นแบบนี้ได้

2.6 การรับลูกไกลโต๊ะเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเมื่อคู่ต่อสู้ทอปปินมาแรง โดยการโยนลูกโค้งfungไปข้างหน้าให้ลงบริเวณใกล้เส้นสกัดแล้วเปลี่ยนมาเป็นการบุก

3. การเล่นเกมกับฝ่ายที่เล่นมือรับ มีวิธีการดังนี้

3.1 ตีลูกทอปปินโค้งไปมุมใดมุมหนึ่งแล้วทอปปินfungหรือตบกลับ

3.2 ตีลูกทอปปินโค้งไปยังเส้นกลางหรือตรงตัวคู่ต่อสู้แล้วทอปปินfungไปยังมุมใดมุมหนึ่ง

3.3 ตีลูกทอปปินโค้งไปยังจุดใดจุดหนึ่งของคู่ต่อสู้หลายๆ ครั้งแล้วเปลี่ยนจุดอย่างรวดเร็วเพื่อหาโอกาสทอปปินfungไปยังมุมใดมุมหนึ่ง

3.4 ตีลูกทอปปินยาวและลูกหยอดสั้นสลับกัน แล้วหาโอกาสทอปปินfungกลับไป มีข้อจำกัดคือเราต้องรู้ว่าคู่ต่อสู้มีจุดอ่อนทางด้านไหนเพื่อที่จะตีสวนกลับไปทางนั้น

4. การรับลูกเสิร์ฟ มีวิธีการดังนี้

4.1 รับลูกเสิร์ฟด้วยวิธีการทอปปินโค้งเป็นการชิงบุก ซึ่งจะต้องมีความกล้าที่จะกระทำทำให้ลูกมีทั้งความเร็ว แรงและแม่นยำ

4.2 รับลูกเสิร์ฟด้วยการวางลูกสั้นเพื่อป้องกันการตีลูกทอปปินสวนกลับมา

4.3 รับลูกเสิร์ฟด้วยการชนลูก เป็นการรับลูกเพื่อรักษาสถานการณ์ เพื่อการเตรียมเล่นลูกต่อไปให้ได้

กลยุทธ์ของนักกีฬาที่มีการเล่นแบบบุกเร็ว

ในการเล่นของนักกีฬาประเภทนี้จะบุกด้วยความเร็วและการเปลี่ยนจุดลงของลูกเพื่อเอาชนะคู่ต่อสู้ให้ได้ การแก้ไขหรือรับสถานการณ์แบบนี้คือ จะต้องใช้วิธีเล่นแบบบล็อกและตีลูกสั้น แบคแฮนด์สลับโฟร์แฮนด์เป็นหลัก แล้วหาโอกาสเสิร์ฟลูกแบบไซด์หมุนข้างเพื่อที่จะเป็นฝ่ายบุกบ้าง

กลยุทธ์ในการเล่นของนักกีฬابุกเร็ว

ในนักกีฬาที่มีการเล่นแบบบุกเร็วจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการเล่นลูกหมุนได้เป็นอย่างดีไม่ว่าจะหมุนขึ้น หมุนลง หรือหมุนด้านข้างก็ตาม เพื่อที่จะใช้ในการเล่นดังนี้

1. เสิร์ฟแล้วชิงบุก คือเสิร์ฟลูกให้หมุนไปทางใดทางหนึ่งตามที่คุณเสิร์ฟวางแผนการเอาไว้ล่วงหน้าว่าจะต้องเป็นการบังคับให้คู่ต่อสู้รับลูกกลับมาในลักษณะลูกตัดหรือลูกธรรมดา แล้วตีลูกหมุนโค้งขึ้นหรือหมุนขึ้นพุ่งไปอย่างรวดเร็ว รุนแรง และแม่นยำ เป็นการชิงบุก เป็นฝ่ายบุกก่อนให้ได้

2. การเล่นแบบบุกไปบุกมา เป็นการเล่นของนักกีฬาที่มีการเล่นแบบเดียวกันมาพบกัน จะมีกลยุทธ์ในการเล่นต้องใช้การบล็อกลูกเร็วในการเล่น เพื่อบังคับให้ตีลูกที่ไม่ถนัดและบุกไม่ได้แล้วหาโอกาสบุกให้ได้ด้วยวิธีดังนี้

2.1 ใช้การตีลูกที่แรงและเร็ว บังคับจุดไปทางแบคแฮนด์ของคู่ต่อสู้

2.2 ใช้การตีแบบบุกไปจุดใดจุดหนึ่งของคู่ต่อสู้หลายๆ ครั้ง แล้วย้ายบุกอย่างฉับพลันไปยังอีกจุดหนึ่ง จะทำให้คู่ต่อสู้เตรียมตัวไม่ทันเสียจังหวะได้

2.3 ใช้การตีลูกบุกเร็วไปยังมุมใดมุมหนึ่งและเส้นกลางหรือตรงตัวคู่ต่อสู้เพื่อทำลายจังหวะที่ดีของคู่ต่อสู้แล้วหาโอกาสบุกทันที

2.4 ในกรณีคู่ต่อสู้ถนัดทั้งโฟร์แฮนด์และแบคแฮนด์ให้ตีลูกพุ่งเร็วสลับไปที่มุมซ้ายและขวาหลายๆ ครั้งแล้วหาโอกาสบุกโดยตีลูกให้ตรงตัวคู่ต่อสู้อย่างฉับพลัน

3. การบุกในระหว่างการเล่นลูกทอปสปินกับนักกีฬาที่เป็นมือรับดังนี้

3.1 โดยการตีลูกทอปสปินเข้าด้านแบคแฮนด์ของคู่ต่อสู้หลาย ๆ ครั้ง แล้วหาโอกาสตบลงด้านแบคแฮนด์สลับโฟร์แฮนด์

3.2 โดยการตีลูกทอปสปินให้ลงหลายจุดสลับกันแล้วหาโอกาสตบลงเส้นกลางหรือตรงตัวคู่ต่อสู้

3.3 โดยการตีลูกทอปสปินไปตรงตัวคู่ต่อสู้แล้วหาโอกาสตบลงทั้งสองมุม

3.4 โดยการตีลูกทอปสปินแบบพุ่งยาวและสั้นสลับกัน

4. การรับลูกเสิร์ฟในนักกีฬาที่บุกเร็ว

การรับลูกเสิร์ฟมีความสำคัญและมีผลต่อการแข่งขันมากเป็นอย่างยิ่ง ถ้ารับลูกเสิร์ฟได้ดีก็จะมีโอกาสเป็นฝ่ายบุกได้มากขึ้นแต่ถ้ารับลูกเสิร์ฟได้ไม่ดีก็จะมีโอกาสเป็นฝ่ายรับซึ่งจะทำให้เกมการแข่งขันนั้นดำเนินไปด้วยความยากลำบาก มีวิธีการดังนี้คือ

4.1 การรับโดยการใช้อูกทอปสปินกับการบล็อก บังคับลูกให้ลงทางแบคแฮนด์หรือเส้นกลางให้ได้เพื่อไม่ให้คู่ต่อสู้บุกได้

4.2 การรับโดยการใช้อูกหมุนออกด้านข้างแล้ววางลูกสั้นสลับลูกยาวหรือชิงทอปสปินให้ได้

4.3 การรับโดยการทอปสปินบุกทันที ซึ่งจะใช้ได้กับการเสิร์ฟลูกที่ยาวเท่านั้น

กลยุทธ์ของนักกีฬามือรับ

ในการเล่นเป็นนักกีฬามือรับนั้นจะเป็นฝ่ายถูกระทำโดยตลอด ซึ่งจะต้องมีความกระตือรือร้น จึงจะเป็นมือรับที่เหนียวแน่นได้ ด้วยการเล่นลูกในลักษณะลูกตัด 2 มุม และการเปลี่ยนจุดลงให้มาก พยายามทำลูกให้ต่ำเพื่อให้คู่ต่อสู้ต้องเคลื่อนตัวโดยตลอด มีวิธีการดังนี้

1. การเสิร์ฟแล้วชิงบุก ประกอบด้วย

1.1 เสิร์ฟด้วยแบคแฮนด์ทั้งแบบหมุนและไม่หมุนสลับกัน แล้วฉีกทอปสปินชิงบุกก่อน

1.2 เสิร์ฟด้วยโฟร์แฮนด์ทั้งแบบหมุนและไม่หมุนสลับกัน เพื่อคู่ต่อสู้ลังเลสับสนได้ โดยเฉพาะในนักกีฬามือรับอาจเกิดผิดพลาดในการตีทอปสปินได้

1.3 เสิร์ฟโดยการโยนลูกสูง-ต่ำสลับกัน เพื่อการตอบโต้ที่แตกต่างกันแล้วหาโอกาสบุก

1.4 เสิร์ฟโดยการย่อตัวต่ำ (นั่ง) เมื่อเสิร์ฟไปแล้วต้องรีบยืดตัวขึ้นทันที

กลยุทธ์ในการเล่นลูกตัดประกอบกับการโต้ตอบ

1. การตัดลูกหมุนหนักไปทางซ้ายหลาย ๆ ครั้ง แล้วสลับไปทางขวาบ้าง เพื่อให้คู่ต่อสู้ต้องเคลื่อนที่เสมอและคาดการณ์ผิด เสียจังหวะในการรับลูก และในการเล่นลูกตัดนั้นลูกจะต้องต่ำ และเฉียดตาข่ายให้มากที่สุด
2. ตัดลูกไปทางไฟร์แฮนด์หลาย ๆ ครั้งแล้วสลับไปทางแบคแฮนด์บังคับให้คู่ต่อสู้เสียจังหวะไซด์ลูกกลับมาแล้วจึงบุกทันที เหมาะสำหรับรับมือกับนักกีฬาที่ถนัดการฉกฉวย
3. การเล่นลูกตัดหนักหลาย ๆ ครั้งแล้วสลับไม่หมุนเพื่อให้คู่ต่อสู้เสียจังหวะ
4. ในการรับมือลูกยาวและลูกสั้น ถ้าไม่สามารถบุกได้จะต้องวางลูกสั้นเท่านั้น
5. การเล่นลูกตัดไปยังจุดหนึ่งหลาย ๆ ครั้งแล้วหาโอกาสบล็อกเปลี่ยนจุดทำให้คู่ต่อสู้เสียโอกาสบุก
6. ในนักกีฬาที่เทคนิคการบุกและทอปสปินไม่ค่อยดีให้ใช้การรับแบบเหนียวแน่นเป็นหลัก
7. ในระหว่างที่เล่นลูกบล็อกแล้วต้องหาโอกาสบุกให้ได้ด้วย

กลยุทธ์ในการรับลูกเสิร์ฟของนักกีฬามือรับ

การรับลูกเสิร์ฟของนักกีฬามือรับซึ่งส่วนใหญ่จะใช้การเล่นลูกตัดและไซด์เท่านั้น แต่ต่อมามีการพัฒนามากขึ้น โดยการใช้ลูกเขี่ย ปาด และบุกทอปเหมือนมือบุกมากขึ้น ซึ่งบางครั้งเป็นฝ่ายกระทำได้ด้วย ซึ่งนักกีฬามือรับจะต้องทำได้ มีวิธีการดังนี้คือ

1. การตัดลูกหมุนหนักและควบคุมจุดลงบังคับให้คู่ต่อสู้บุกไม่ได้
2. การยันหรือปาดลูกเพิ่มความเร็วทำให้คู่ต่อสู้เสียจังหวะ
3. การชิงทอปสปินแล้วหาโอกาสตบหรือเตรียมตั้งรับ

กลยุทธ์ในการเอาชนะคู่ต่อสู้

ในการที่นักกีฬาที่เป็นผู้เล่นทั้งมือบุกและมือรับจะเล่นได้ดีอย่างน้อยเพียงใดที่จะหาโอกาสเป็นฝ่ายกระทำเพื่อชัยชนะในการแข่งขันให้ได้นั้น มีข้อควรคำนึงถึงดังนี้

1. ต้องรู้ถึงข้อจำกัดหรือความสามารถของตัวเอง พยายามวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของตัวเอง และฝึกฝนแก้ไขข้อบกพร่องของตัวเองเสมอ
2. สังเกตและติดตามดูการแข่งขันของคู่ต่อสู้ทุกครั้งเพื่อหาจุดบกพร่องหรือจุดอ่อนของคู่ต่อสู้ให้ได้แล้วนำมาปรับปรุงการฝึกซ้อมและการเล่นของตนให้ดียิ่งขึ้น

3. ต้องตั้งอยู่ในความไม่ประมาทระมัดระวังเรื่องความผิดพลาดของตัวเอง
4. ขณะการแข่งขันต้องใช้เทคนิคทุกอย่างเพื่อให้คู่ต่อสู้เกิดความวิตกกังวล และเกิดการผิดพลาดให้ได้ นั่นคือการทำให้คู่ต่อสู้ต้องเคลื่อนที่ตลอดเวลา การบังคับทิศทาง ความเร็ว ความแรง และความหมุนของลูก จังหวะในการตีลูกที่ดี ซึ่งมีผลต่อการแข่งขันทั้งสิ้น
5. มีความสุขุมรอบคอบ รู้จักควบคุมอารมณ์ให้มั่นคง ไม่หวั่นไหวง่าย และรู้จักแก้ไขสถานการณ์หรือเหตุการณ์เฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. พยายามรักษาสุขภาพร่างกายให้มีความแข็งแรง สมบูรณ์ คล่องแคล่วว่องไว และแข็งแกร่งเสมอ